

REGLUGERÐ

33

12. marz

fyrir Stríðstryggingafélag íslenzkra skipshafna.

1. gr.

Nafn félagsins er: Stríðstryggingafélag íslenzkra skipshafna. Hlutverk þess er að tryggja gegn dauða og örorku af völdum stríðsslysa skipshafnir á þeim íslenskum skipum, sem slíka tryggingu þurfa að kaupa.

2. gr.

Heimili og varnarþing félagsins er í Reykjavík.

3. gr.

Skytt er að tryggja skipshafnir allra þeirra íslenzkra skipa, er stunda millilandasiglingar. Einnig ber að tryggja skipverja á öllum íslenskum skipum, stærri en 12 smáesta, sem stunda fiskveiðar eða hvers konar flutninga við strendur landsins.

4. gr.

Til tryggingar á skuldbindingum þeim, sem félagið tekur að sér, hefur það áhættufé, er nemur 600000 krónum. Af áhættufénu ábyrgist ríkissjóður 60%, váttryggingarfélögin: Brunabótafélag Íslands, Tryggingarstofnun ríkisins og Sjóvátryggingarfélag Íslands 10% hvert, og 10% eru lögð fram af eigendum skipa þeirra, sem tryggja skipshafnir sínar hjá félaginu. Ríkissjóður greiðir sinn hluta af áhættufénu jafnóðum og til þarf að taka. Váttryggingarfélögin innborga ekki sinn hluta áhættufjárins, en taka í þess stað hvert um sig þátt í skuldbindingum félagsins að einum tíunda hluta. Enginn þeirra, sem tekur þátt í félaginu, ábyrgist skuldbindingar þess að meiru en sinum hluta áhættufjárins. Útgerðarmenn skipa, sem ekki eru í millilandasiglingum, hafa hvorki rétt né skyldu til að leggja fram áhættufé.

5. gr.

Stjórn félagsins er skipuð þrem mönnum. Einn er tilnefndur af ríkisstjórninni, og er hann formaður stjórnarinnar, annar tilnefndur af þeim skipaeigendum, sem lagt hafa fram áhættufé, en sá þriðji af váttryggingafélögum þeim, sem samkvæmt 4. gr. taka þátt í áhættunni. Stjórnin er kosin til þriggja ára í senn, og skiptir sjálf með sér verkum. Komi skipaeigendur eða váttryggingafélögin sér ekki saman um tilnefningu manna í stjórnina, skipar ríkisstjórnin þá.

6. gr.

Félagið skal ekki taka í eigin ábyrgð dánartryggingu fyrir hærri upphæð en 275000 krónur alls á skipi í einni og sömu ferð í millilandasiglingum. Í siglingum og á fiskveiðum við strendur landsins, ákveður stjórn félagsins hámarksupphæðina í hvert sinn. Ef þessi upphæð nægir ekki til fyrirskipaðrar eða umsaminnar tryggingar á skipshöfninni, skal félagið þó taka það, sem á vantar, með því að endurtryggja það, enda sé endurtrygging fánleg hjá öruggu váttryggingafélagi.

7. gr.

Útgerðarmenn allra íslenzkra skipa, sem samkvæmt lögum eða samningum eru skyldir til að tryggja skipshafnir sínar gegn dauða og örorku af völdum stríðsslysa, skulu tryggja þessa áhættu sína hjá félaginu að svo miklu leyti, sem félagið getur tekið hana að sér. Ef útgerðarmaður slíks skips hefur ekki verið með skipshöfn þess

33 í tryggingu hjá félaginu og lagt fram áhættufé fyrir það, er félaginu heimilt að taka
12. marz allt að 20% hærra iðgjald fyrir trygginguna en ella.

Nú lætur tryggingarskyldur útgerðarmaður farast fyrir að tryggja skipshöfn sína, og skal hún þá eigi að síður talin tryggð, og á stríðstryggingafélagið sömu kröfu á iðgjaldinu og trygging hefði farið fram samkvæmt lögum um stríðstryggingafélag íslenskra skipshafna nr. 37 12. febr. 1940. Vanræksla útgerðarmanns á því að tryggja skipshöfn sína varðar sektum allt að 100000 krónum.

8. gr.

Iðgjöld ákveðast af stjórn félagsins í hvert sinn fyrir ákveðna ferð, eða um ákveðinn tíma eftir áhættunni eins og hún er á hverjum tíma, þegar trygging hefst eða er endurnýjuð, og með hliðsjón af því, hvað sams konar trygging kostar erlendis. Iðgjöldin hafa lögtaksrétt.

9. gr.

Iðgjald sjómanna þeirra, er ekki stunda millilandasiglingar, en tryggðir eru samkvæmt 3. gr., reiknast eftir þeim tíma, sem sjómaðurinn er lögskráður til, og telst í vikum frá þeim degi, er hann kom í skiprúm, á sama hátt og iðgjöld til slysatryggingardeildar Tryggingarstofnunar ríkisins.

Um leið og lögskráning fer fram, skal skráningarstjóri gera sérstaka skrá yfir tryggingarskylda skipverja, hverja stöðu sem þeir hafa á skipinu. Útgerðarmaður greiðir skráningarstjóra iðgjöldin um leið og lögskráning fer fram.

Útgerðarmönnum skipa ber að greiða iðgjöld fyrir þá skipverja sína, sem ráðnir eru fyrir ákveðið kaup eða hluta af afla, en sé um að ræða sameiginlega útgerð allra skipverja, greiðast iðgjöldin af óskiptum afla skipsins.

10. gr.

Lögreglustjórar á hverjum stað, í Reykjavík tollstjóri, eru umboðsmenn félagsins. Ber þeim í lok hvers mánaðar að greiða til félagsins öll innheimt iðgjöld í mánuðinum. Um áramót skulu þeir gera reikningskil eftir fyrirmælum félagsins og skal þeim lokið fyrir 1. marz ár hvert. Í innheimtulaun ber þeim 3% af greiddum iðgjöldum. Þar sem hreppstjóri hefur innheimtuna á hendi í umboði lögreglustjóra, gengur helmingur innheimtulaunanna til hans. Reikningsár félagsins er almanaksárið.

11. gr.

Nú hefur félagið orðið fyrir svo miklu tjóni, að allur varasjóður þess og helmingur áhættufjárins er tapaður, og getur stjórn félagsins þá ákveðið að hækka iðgjöldin, eftir því sem nauðsyn krefur, þangað til jöfnuði er aftur náð.

12. gr.

Af innborguðu áhættufé borgar félagið vexti. Stjórn félagsins ákveður vextina við lok hvers reikningsárs, og skulu þeir takmarkast annars vegar af innlánsvöxtum sparisjóðsdeildar Landsbankans, en hins vegar af þeim vöxtum, sem félagið hefur raunverulega fengið af innborguðu áhættufé. Sé verulegur munur á innborguðu áhættufé, að því er snertir ávöxtun þess (t. d. á reiðu fé og verðbréfum), má gera tilsvarendi mismun við vaxtagreiðsluna.

13. gr.

Heimilt er eigendum skipa, sem verða tryggingarskyld, eftir að félagið tók til starfa, að leggja fram áhættufé fyrir þau. Samanber þó 4. gr. Stjórn félagsins ákveður áhættufé í samræmi við áhættufé annarra skipa. Enda þótt framlagt áhættufé útgerðarmanna fari með þessu móti fram úr kr. 60000.00 skulu eigi vera nema 60000 krónur

af því í áhættu. Af framlögðu áhættufé hvers útgerðarmanns verður þá jafnstór hluti 33 í áhættu, eins og kr. 60000.00 eru af öllu því áhættufé, er útgerðarmenn hafa lagt fram 12. marz og eigi er endurgreitt. Falli niður skyldan til að tryggja hjá félaginu skipshöfn á skipi, sem lagt hefur verið fram áhættufé fyrir, má endurgreiða áhættufé þess skips, ef þess er óskað, að svo miklu leyti, sem ekki þarf að taka til áhættufjárins til greiðslu áfallinna slysabóta. Endurgreiðsla fæst þó ekki ef ætla má, að tryggingarskyldan falli aðeins niður um stundarsakir. Áhættuféð endurgreiðist ekki, þó að eigendaskipti verði á skipi, ef skylt er að tryggja skipshöfn þess eftir sem áður. En senda skal stjórn félagsins tilkynningu um eigendaskiptin, frá hvaða tíma þau gildi og hvort þau nái einnig til áhættufjárins. Tilkynningin skal vera undirrituð bæði af kaupanda og seljanda skipsins.

14. gr.

Við úthlutun tekjuafgangs samkvæmt 8. gr. téðra stríðstryggingarlaga nr. 37 12. febrúar 1940 og 18. greinar þessarar reglugerðar, skal ekki tekið tillit til áhættufjár, sem endurgreitt hefur verið samkvæmt 13. gr. þessarar reglugerðar. Aðrir skipa-eigendur, sem lagt hafa fram áhættufé, taka þátt í úthlutun tekjuafgangsins í sömu hlutföllum og áhættufjárframlög þeirra nema, en taka skal einnig tillit til, hve langt er liðið síðan það var lagt fram.

15. gr.

Reikningar félagsins skulu endurskoðaðir af hinni umboðslegu endurskoðun ríkisins.

16. gr.

Þeim hluta tekjuafgangs, sem ekki fer til að greiða tekjuhalla frá fyrri árum, skal verja sem hér segir: Tekjuafgangurinn skal allur lagður í varasjóð, unz varasjóðurinn er orðinn 420000 krónur, eftir það skal leggja 50% af tekjuafganginum í varasjóðinn, unz hann er orðinn 840000 krónur, en 10% upp frá því. Af tekjuafgangi þeim, sem eftir er, þegar lagt hefur verið í varasjóð, svo sem vera ber, skulu tryggingatakar fá að minnsta kosti 50% sem uppbót (bonus), og skiptist hann milli þeirra í réttu hlutfalli við þau iðgjöld, sem þeir hafa greitt á árinu fyrir þann hluta tryggingarinnar, sem félagið hefur tekið í eigin ábyrgð. Þeim hluta tekjuafgangsins, sem þá er eftir, ráðstafar stjórn félagsins. Sé sá hluti tekjuafgangsins, sem kemur til úthlutunar sem uppbót (bonus), minni en 5% af iðgjöldum ársins fyrir þær tryggingar, sem félagið hefur tekið í eigin ábyrgð, getur stjórn félagsins þó ákveðið að greiða ekki uppbót (bonus) fyrir það ár, heldur yfirfæra upphæðina til næsta árs, enda yfirfærast þá til næsta árs allur sá tekjuafgangur, sem ekki er skylt að leggja í varasjóð. Ákvæði þessi ná þó ekki til ársreiknings fyrir árið 1940, en um hann fer eftir ákvæðum reglugerðar frá 1. marz 1940.

17. gr.

Varasjóði félagsins skal varið til að greiða tekjuhalla, og má ekki skerða áhættuféð fyrr en varasjóðurinn er búinn.

18. gr.

Verði félagið leyst upp, skal skipta varasjóði þeim, sem eftir kann að verða, þegar eignir þess og skuldbindingar hafa verið gerðar endanlega upp, milli tryggingartaka, sem eru áhættufjáreigendur, og þeirra, er lagt hafa til áhættuféð, og fer hlutur hvers um sig eftir því, hve afgangurinn er mikill, svo sem hér segir: Af fyrstu 210000 kr. fá tryggingartakar ekkert, af næstu 210000 krónum fá þeir $\frac{1}{4}$ hluta, af næstu 420000 krónum fá þeir helming, en $\frac{3}{4}$ af því, sem umfram er. Hlutur tryggingartaka skiptist milli þeirra í beinu hlutfalli við þau iðgjöld, sem þeir hafa greitt fyrir þann hluta trygginganna, sem félagið hefur tekið í eigin ábyrgð. Sá hluti, sem ekki fellur til

33 tryggingartaka samkvæmt þessum reglum, fellur til þeirra, sem lagt hafa til áhættu-
12. marz féð, — og eru útgerðarmenn þar með að sínum hluta, — og skiptist milli þeirra í sömu hlutföllum og áhættufjártillög þeirra nema.

19. gr.

Vátryggingarfélag þau, sem taka þátt í tryggingunni samkvæmt 4. gr., skulu greiða tryggingartökum uppbót (bonus) að $\frac{3}{4}$ á móti þeirri uppbót (bonus), sem félagið greiðir samkvæmt 16. og 18. gr.

20. gr.

Til stríðsslysa telst hvers konar heilsutjón, sem er slys samkvæmt 7. gr. reglugerðar frá 21. febrúar 1939, um slysatryggingar (skyldutryggingar), og orsakast af hernaðarlegum aðgerðum, í stríði eða borgaraóeirðum.

21. gr.

Tryggingin gildir um ákveðið tímabil eða ákveðna ferð, eftir ástæðum. Tímabil reiknast frá hádegi þess dags, sem tryggingin hefst, og til hádegis þess dags, sem henni lýkur. Ferð reiknast, sé annars ekki getið í ábyrgðarskjali félagsins, frá síðustu höfn hér á landi til fyrstu íslenzkrar hafnar á heimleið.

22. gr.

Þegar slys ber að höndum, skal það tilkynnt vátryggingarfélaginu svo fljótt sem unnt er. Skal greina hvar, hvenær og hvernig slysið vildi til, hverjir hafi látizt og hverjir slasazt og aðrar þær upplýsingar, sem nauðsynlegar eru til að ákveða bótaskyldu tryggingarinnar. Slasaðir menn skulu leita læknis strax og kostur er.

23. gr.

Til grundvallar fyrir ákvörðun um örorkubætur skal leggja læknisvottorð um óvinnuhæfni eða örorku. Skal það gefið í því formi, sem vátryggingarfélagið ákveður og af tryggingaryfirlækni, ef til hans næst, annars af öðrum lækni, sem félagið tekur gildan. Heimilt er félaginu að láta læknisskoðun fara fram á ný, ef ástæða þykir til að ætla, að rangar eða ófullnægjandi upplýsingar hafi verið gefnar eða að heilsufar slasaða hafi breytt verulega frá því, að læknisskoðun fór fram. Sama rétt hefur slasaði í eitt ár.

24. gr.

Dánarbætur skulu greiddar í einu lagi og koma til úthorgunar eigi síðar en mánuði eftir að félagið hefur fengið fullnægjandi upplýsingar um lát tryggða. Örorkubætur greiðast í einu lagi, ef örorkan er metin 50% eða minni, annars má greiða þær sem lífeyri.

25. gr.

Rangar upplýsingar frá hendi tryggingartaka (útgerðarmannsins) skerða ekki rétt hinna tryggðu (sjómanna), en borga skal hann allt það tap, sem þær hafa bakað félaginu, og auk þess sæta sektum, allt að 100000 kr. Rangar upplýsingar frá hendi tryggða skerða ekki rétt hans, ef það sannast, að hann hafi óviljandi gefið rangar upplýsingar, enda greiði útgerðarmaðurinn það, sem vangoldið kann að hafa verið af iðgjaldinu. Sannist hins vegar, að hann hafi visvitandi gefið rangar upplýsingar félaginu til skaða, missir hann rétt sinn til bóta frá því. Í öðrum tilfellum skulu kröfur hans til bóta miðast við þau iðgjöld, sem goldin hafa verið fyrir hann.

26. gr.

33

Með mál út af brotum á þessari reglugerð skal farið sem almenn lögglumál. 12. marz

Reglugerð þessi staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 37 12. febrúar 1940 og lögum nr. 66 7. maí 1940 til þess að öðlast þegar gildi og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli. Jafnframt eru úr gildi felldar reglugerðir útgefnar 1. marz 1940 og 24. desember 1940 um sama efni.

Félagsmálaráðuneytið, 12. marz 1941.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Páll Pálmason.

G J A L D S K R Á

34

fyrir eftirlit með verksmiðjum og vélum.

12. marz

Samkvæmt lögum nr. 72 7. maí 1940, um breyting á lögum nr. 24 7. maí 1928, um eftirlit með verksmiðjum og vélum, eru hér með sett eftirfarandi ákvæði:

1. gr.

Eigendur eða umráðamenn eftirlitsskyldra atvinnufyrirtækja skulu árlega greiða gjald í ríkissjóð fyrir skoðun á verksmiðjum, vinnustofum og vélum, svo sem hér segir:

A. Eimkatlar:

1. flokkur: Gjald kr. 12.00.
Brauðgerðarhúsakatlar og aðrir smákatlar með allt að 2 kg/cm² starfsþrýstingi.
2. flokkur: Gjald kr. 20.00.
Eimhitaðir suðukatlar og suðupottar, reykhitadír forkatlar og yfirhitarar.
3. flokkur: Gjald kr. 25.00.
Katlar með allt að 6 m² hitafleti.
4. flokkur: Gjald kr. 30.00.
Katlar, sem hafa frá 6—12 m² hitaflöt.
5. flokkur: Gjald kr. 40.00.
Katlar, sem hafa frá 12—20 m² hitaflöt.
6. flokkur: Gjald kr. 50.00.
Katlar, sem hafa frá 20—30 m² hitaflöt.
7. flokkur: Gjald kr. 75.00.
Katlar, sem hafa meira en 30 m² hitaflöt.

B. Aflvélar:

1. flokkur: Gjald á hvert hestafl kr. 0.75.
Eimvélar, oliuhreiflar, vindvélar.
2. flokkur: Gjald á hvert hestafl kr. 0.50.
Rafmagnshreiflar, vatnsvélar.
3. flokkur: Fyrir hverja varaafvlél, sem hefur meira en 30 hestöfl, greiðist kr. 5.00 og fyrir hverja varaafvlél, sem hefur minna en 30 hö., greiðist kr. 2.50.